

Aktuellt om projektet Kansa och harmonisering av behandlingen av klientuppgifter inom socialvården med åtkomsträttigheter

Förberedelse för socialvårdens Kanta-tjänster– lagstiftning, stöd och handledning för aktörer inom social- och hälsovården

INSTITUTET FÖR HÄLSA OCH VÄLFÄRD

Projektet Kansa

- Projektet för implementering av riksomfattande informationssystemtjänster och strukturerad dokumentering (Projektet Kansa)
  - [Projektplan 2016–2020](#)
- THL ansvarar för genomförandet av projektet i nära samarbete med FPA
- Under projektets gång
  - övergår socialservicen till strukturerad dokumentering och inför nationella klienthandlingsstrukturer
  - Arkivet för socialvårdens klientuppgifter införs inom den offentliga och privata socialvården
  - MinaKanta utvidgas till socialvården

Projektet Kansa vs. projektet Kansa-koulu?

Allmänt att observera om genomförandet av Kanta-tjänsterna för socialvården

- Tjänsterna genomförs som en del av den befintliga Kanta-arkitekturen
  - Utvecklandet är bundet till utvecklandet av hälso- och sjukvårdens produktionsmiljö
- Tjänsterna genomförs i huvudfaserna I-IV
  - Funktionaliteten i fas I har bekräftats och arbetet framskrider planenligt
  - Arbetet med att specificera det obligatoriska skedet II är på gång och omfattar flera funktionaliteter som är beroende av lagstiftningen
  - Vid genomförandet av fas II är målet att beakta stödet för genomförandet av social- och hälsovårdsreformen och valfriheten
- Gemensamma tjänster för social- och hälsovården
  - Genomförs inte i projektet Kansa

Genomförandet av projektet Kansa 2017–2019

Strukturerad dokumentering

- Stödet för strukturerad dokumentering genomförs med hjälp av projektet Kansa-koulu under dess projektperiod
- Kanta-nätskolan och verksamhetsmodellutbildningar ger stöd fr.o.m. 2018
- Behovet av stöd följs upp och utvecklas kontinuerligt

Riksomfattande datasystemtjänster

- Serviceproducenten erbjuds stöd för anslutningen genom OPER
- FPA ger stöd i förberedelserna inför anslutningen till Kanta
- Handboken för Kanta-ibruktagandet kompletteras
- Stödmötena för producenternas anslutning planeras 2017 och inleds 2018

Pilotorganisationer för arkivet för klientdata i socialvården

- THL har beviljat statsbidrag till 4 pilotprojekt
  - Södra Karelen social- och hälsovårdsdistrikt och Tieto Abp/SosKanta
  - Åbo stad och Tieto Abp/TURKKA
  - Vasa stad och Abilita/VALAS
  - Förbundet för mödra- och skyddshem ETKL och Sofia CRM/ETKL:s uppgifter till Kanta
- Andra aktörer tas inte med som pilotorganisationer för Kanta-tjänster, men andra organisationer kan också ansöka statsbidrag till sina implementeringsprojekt

Faserna för införandet av tjänsterna

Fas I:

PDF-lagring och informationens tillgänglighet för registeransvarigas eget bruk

Fas II:

Informationens tillgänglighet mellan register och Införande av Mina Kanta.

Fas III:

Strukturerad lagring av handlingar och utvidgning av funktionaliteter i Mina Kanta

Fas IV:

Samarbete och rapportering mellan aktörer

Tidtabellerna för införandet av tjänsterna

2016

2017

2018

2019

2020

2021

2022

Fas I definition och genomförande: PDF-lagring och informationens tillgänglighet för registeransvarigas eget bruk

→ Ibruktagande

Fas II definition och genomförande: Informationens tillgänglighet mellan register och införande av Mina Kanta

→ Uppskattad ibruktagning

Fas III definition och genomförande: Strukturerad lagring av handlingar och utvidgning av funktionaliteter i Mina Kanta

→

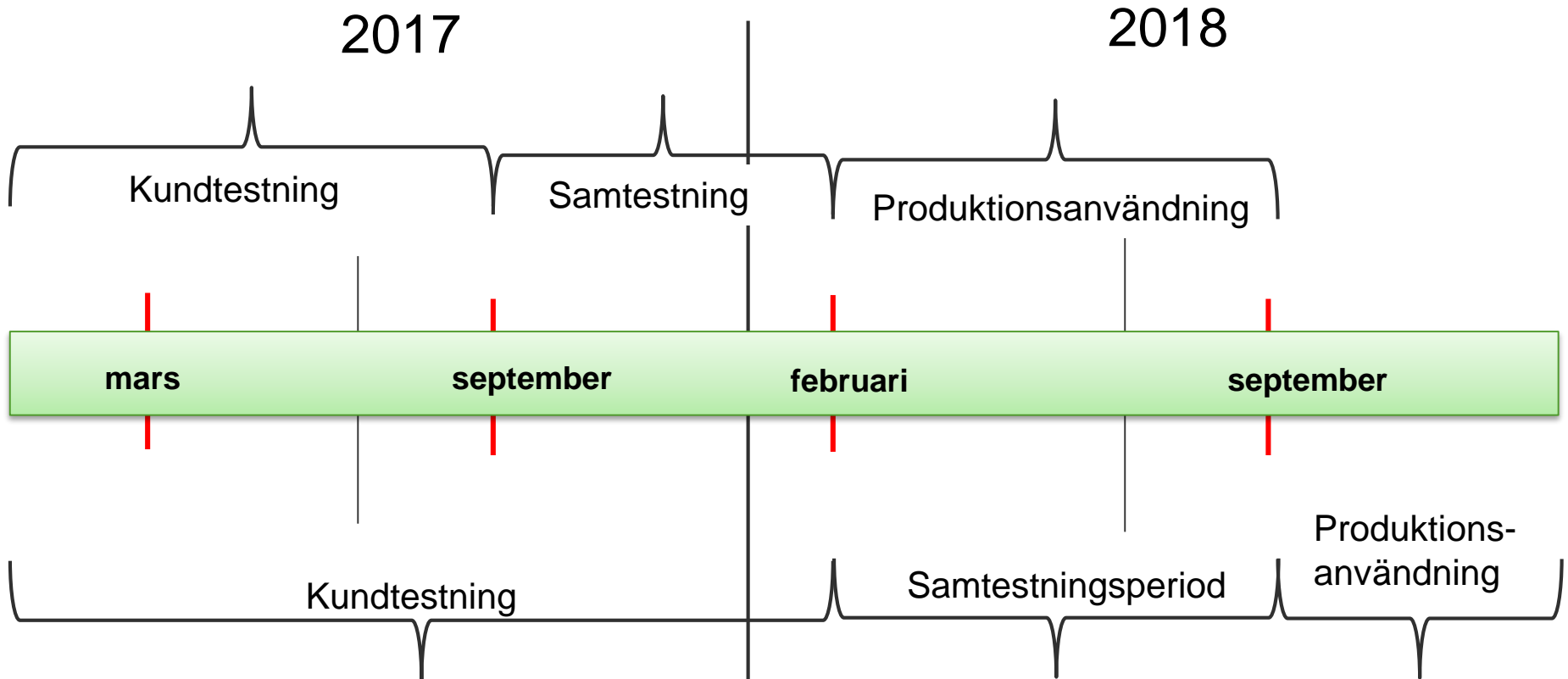
Fas IV definition och genomförande: Samarbete och rapportering mellan aktörer

→

Obs. endast tidtabellen och funktionaliteten för fas I är kända med säkerhet, de övriga fasernas funktionalitet och tidtabell definieras i enlighet med de krav som klientuppgiftslagen och social- och hälsovårdsreformen medför.

Pilotprojektens tidtabell i systemutvecklingens perspektiv

De övriga tidtabellen i systemutvecklingens perspektiv

Förberedelser inför ibruktagningarna

- Som stöd för ibruktagningarna ordnas verksamhetsmodellutbildningar som riktas till olika organisationer från och med år 2018
  - Även frågetimmar för organisationer är under planering
- Kanta-nätskolan utvidgas med tanke på socialvården under år 2018
- Andra än pilotorganisationer kan ansluta sig från och med hösten 2018
  - Projektet för ibruktagning planeras och inleds hösten 2017
  - Förberedelserna för anslutningen utförs våren/sommaren 2018
  - OBS. Processen för utveckling av datasystemet kräver en längre tid än organisationens förberedelser
  - Den största utmaningen för organisationerna är att tillägna sig de nya förfarandena!

Föreskrift om grunderna för definitionen av åtkomsträttigheterna till socialvårdens klientuppgifter

INSTITUTET FÖR HÄLSA OCH VÄLFÄRD

Helheten av övervakning av användningen

Laglig grund

- Institutet för hälsa och välfärd meddelar föreskrifter om de grunder enligt vilka de som tillhandahåller socialvårdstjänster ska administrera **åtkomsträttigheterna**. (254/2015, 23 §)
- Klienthandlingslagen preciserar att aktörer inom social- och hälsovården ska definiera åtkomsträttigheterna för yrkesutbildad personal enligt **serviceuppgift**. Vid definieringen ska man beakta varje persons **arbetsuppgifter** (254/2015, 23 §).

Föreskriftens tillämpningsområde

- Föreskriften tillämpas på myndigheter som ordnar, producerar eller genomför socialvård eller socialtjänster samt på sådana instanser som producerar och genomför tjänster som avses i lagen om privat socialservice (922/2011).
- Föreskriften gäller definitionen av åtkomsträttigheterna av sådan yrkesutbildad personal inom social- och hälsovård som arbetar hos en serviceleverantör inom socialvård och som avses i 23 § i lagen om socialvårdens klienthandlingar (254/2015) till klientuppgifter inom socialvården som lagrats i **elektronisk** form

Allmänt

- Med åtkomsträttigheter införs begränsningar som tryggar att anställda endast kan behandla sådana klientuppgifter som har en innehållsmässig koppling till de arbetsuppgifter som ålagts varje anställd.
- Den anställda får inte ha mer vidsträckta åtkomsträttigheter än vad som förutsätts av personens arbetsuppgifter och den användarroll eller de användarroller som baseras på personens arbetsuppgifter.
- När den anställdas arbetsuppgifter ändras, ska också personens åtkomsträttigheter ändras så att de motsvarar de nya arbetsuppgifterna.
- Åtkomsträttigheten till uppgifter ersätter inte behovet av multiprofessionellt samarbete, och den får inte begränsa samarbetet.
- Varje behandling av klientuppgifter förutsätter också prövning av den yrkesutbildade personen.

Uppgifter som användarrollerna baseras på

- För att definiera åtkomsträttigheterna beskrivs användarroller som baseras på personalens arbetsuppgifter. Användarrollernas beskrivning **ska bygga** på följande klassificeringar som publicerats i Kodtjänsten:
  - 1) Socialvård – serviceuppgift (Sosiaalihuolto – Palvelutehtävä 2016) THL:s föreskrift 1/2016 och
  - 2) Socialvård – socialservice (Sosiaalihuolto – Sosiaalipalvelut 2016)
- I beskrivningen används också vid behov följande klassificeringar som publicerats i Kodtjänsten:
  - 3) Socialvård – serviceprocessen (Sosiaalihuolto – Sosiaalihuollon palveluprosessi) (under uppdatering, översättas senare) och
  - 4) Socialvård – typ av klienthandling (Sosiaalihuolto – Asiakasasiakirjatyyppi)
- Åtkomsträttigheterna binds till användarrollerna. Utifrån sina arbetsuppgifter kan en anställd ha **en eller flera användarroller**.

Bilda användarroller

- I princip har en anställd åtkomsträttighet till sådana uppgifter som är nödvändiga med tanke på arbetsuppgifterna i den serviceuppgift (su) som personens arbetsuppgifter gäller. Vid behov utvidgas åtkomsträttigheterna till de klientuppgifter som uppkommit i andra serviceuppgifter som den anställda **regelmässigt behöver för att utföra sitt arbete.**
- När arbetet inte kräver behandling av alla klientuppgifter som anknyter till serviceuppgiften, begränsas åtkomsträttigheten till
  - 1) en del av de socialservice (ss) som ges i serviceuppgiften
  - 2) vissa serviceprocesser (sp) eller
  - 3) vissa klienthandlingar (kh) som uppgörs i serviceuppgiften

Användarrollernas detaljerade grunder

- 20 detaljerade grunder har definierats
- Bygger på de allmänna grunderna (su, ss, sp och kh) och på nödvändiga utvidgningar och avgränsningar av dem.
- Exempel:

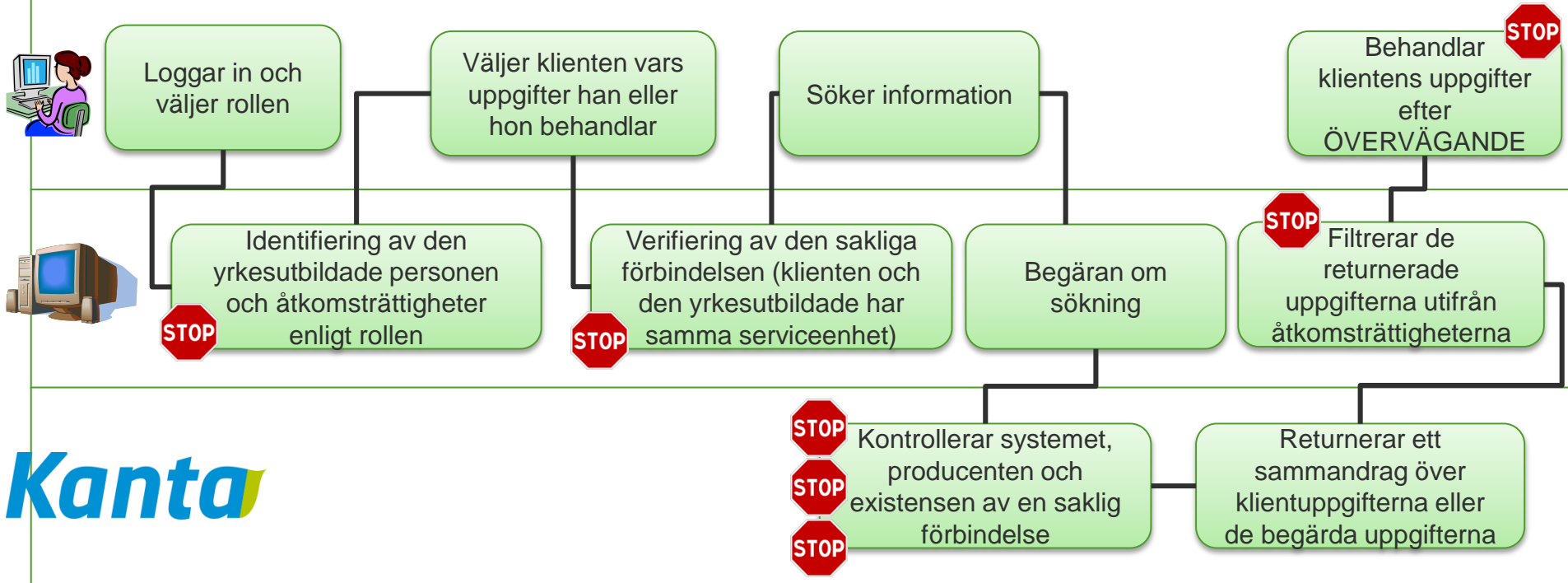
Socialjouren

En anställd som tillhandahåller socialjour (ss) har åtkomst till klientuppgifter som uppkommit inom alla serviceuppgifter med undantag av medling i familjefrågor (ss).

Exempel på detaljerade grunder (utkast)

	Socialjour (ss)	Missbrukarvård, socialt arbete eller handledning (ss)	Tjänsterna för barnfamiljer, socialt arbete eller handledning (ss)
Service för barnfamiljer (su)	Ex- empel 1	Ex- empel 2	Ex- empel
Servicer för människor i arbetsför ålder (su)			
Äldreservice (su)			
Missbrukarvård (su)		3	
Barnskydd (su)			
Handikappservice (su)			
Familjerättslig service (su)			
Medling i familjefrågor (ss)			

Processen för övervakning av användningen

Utöver detta aktiv uppföljning av användningen och övervakning av användnings- och överlåtelse-loggen.

Anvisningar planeras

- Föreskriften gäller serviceleverantörer inom socialvården som har det primära ansvaret för att informera sina anställda. Det behövs dock **allmänna anvisningar** på riksnivå, och sådana är under planering.
- Inom projektet SosKanta publiceras ett **exempel** på den praktiska tillämpningen av föreskriften i en pilotorganisation.

Klienthandlingar och serviceuppgifterna, socialservicen och serviceprocesserna i anslutning till dem (utkast)

LUONNOS Sosiaalihuollon asiakasasiakirjat ja niihin liittyvät palvelutehtävät, sosiaalipalvelut ja palveluprosessit				
Asiakirjakokonaisuus	Asiakasasiakirja	Palvelutehtävä	Sosiaalipalvelu	Palveluprosessi
LASTENSUOJELU	Lastensuojelun avohuollon asiakassuunnitelma	Lastensuojelu	Sosiaaliohjaus	Asiakkuuden suunnittelu
			Sosiaalityö	
	Päätös lastensuojelun avohuollon sijoituksesta	Lastensuojelu	Sosiaaliohjaus	Päätöksenteko ja palvelun järjestäminen
			Sosiaalipäivystys	
			Sosiaalityö	
	Päätös oikeudesta lastensuojelun jälkihuoltoon	Lastensuojelu	Sosiaaliohjaus	Päätöksenteko ja palvelun järjestäminen
			Sosiaalipäivystys	
			Sosiaalityö	
Lastensuojelun jälkihuollon asiakassuunnitelma	Lastensuojelu	Sosiaaliohjaus	Asiakkuuden suunnittelu	
		Sosiaalityö		
Päätös lapsen kiireellisestä sijoituksesta	Lastensuojelu	Sosiaaliohjaus	Päätöksenteko ja palvelun järjestäminen	
		Sosiaalipäivystys		
		Sosiaalityö		
Päätös lapsen kiireellisen sijoituksen jatkamisesta	Lastensuojelu	Sosiaaliohjaus	Päätöksenteko ja palvelun järjestäminen	
		Sosiaalipäivystys		
		Sosiaalityö		
Päätös lapsen kiireellisen sijoituksen lopettamisesta	Lastensuojelu	Sosiaaliohjaus	Päätöksenteko ja palvelun järjestäminen	
		Sosiaalipäivystys		
		Sosiaalityö		

SOSIAALIHUOLLON PALVELUTEHTÄVIEN ASIAKASTIETOJEN KÄYTTÖOIKEUDET TYÖTEHTÄVITTÄIN

Työtehtävä, jonka perusteella käyttöoikeus annetaan	Palvelutehtävä, jonka asiakastietoihin on käyttöoikeus							
	lääkkäiden palvelut	Työikäisten palvelut	Lapsiperheiden palvelut	Lastensuojelu	Päihdehuolto	Vammais- palvelut	Perhe- oikeudelliset palvelut	
Sosiaalipäivystys	0	0	0	0	0	0	0 ⁽¹⁾	⁽¹⁾ Käyttöoikeutta ei ole perheasioiden sovittelun asiakastietoihin.
Palvelutarpeen arviointi ja palvelujen koordinointi	0	0	0	0 ⁽²⁾	0	0	0 ⁽¹⁾	⁽²⁾ Käyttöoikeutta ei ole lastensuojeluilmoituksen ja lastensuojeluilmoituksen arvioon, jos ilmoituksen kohteena olevalla henkilöllä ei ole lastensuojelusiakkuutta.
Palvelun järjestäminen								⁽³⁾ Käyttöoikeus on lastensuojeluilmoituksen ja lastensuojeluilmoituksen arvioon, jos ilmoituksen kohteena olevalla henkilöllä on voimassaoleva lastensuojelusiakkuus.
<i>lääkkäiden palvelut</i>	0							
<i>Työikäisten palvelut</i>		0						
<i>Lapsiperheiden palvelut</i>			0					
<i>Lastensuojelu</i>				0 ⁽³⁾				
<i>Päihdehuolto</i>					0			
<i>Vammais- palvelut</i>						0		
<i>Perheoikeudelliset palvelut</i>							0 ⁽¹⁾	
Johtaminen								
<i>lääkkäiden palvelut</i>	0							
<i>Työikäisten palvelut</i>		0						
<i>Lapsiperheiden palvelut</i>			0					

Stöd för implementering

OPER ger stöd och ledning
vid förberedelser till anslutning

Utbildnings-
planering
Tarja Kalima

Ledare för kundrelations-
teamet
Minna Angeria

Norra Finland
Tellervo Alanära
Mikko Keränen

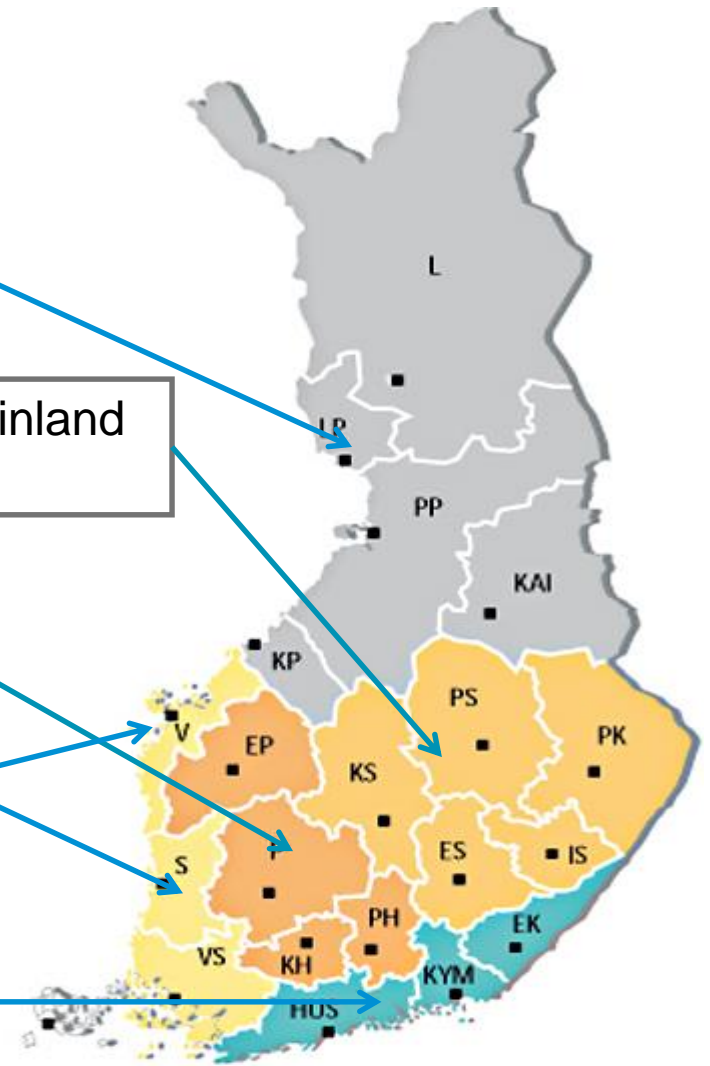
Mellersta och Östra Finland
Riitta Häkkinen

Mellanfinland
Taina Jokinen

Västra Finland
Outi Lehtokari

Södra Finland
Seija Viljamaa

Privat social- och hälsovård
Päivi Achte

Håll dig uppdaterad!

Uppdaterad information om riksomfattande utveckling av socialvårdens informationshantering direkt i din e-post

www.thl.fi/sostiedonhallinta

Frågor och utvecklingsförslag:

sostiedonhallinta@thl.fi

kantapalvelut@thl.fi

Beställ nyhetsbrev till din e-post!

[Sostiedonhallinta 6 ggr/år](#)

[Kanta-uutiskirje 10 ggr/år](#)

